

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 11C/294/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112225763
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kumová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2014:3112225763.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Vierou Kumovou v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35807598, právne zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie 125,00 € a iné s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamieťa.
- II. Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.
- III. Žalobkyni sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa žalobou, doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012, domáhala proti žalovanej zaplatenia náhrady majetkovej škody vo výške 125,00 € a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 275,00 € z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín. Uviedla, že Okresný súd Trenčín ako exekučný súd prijal žiadosť na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, podanú ňou zvoleným exekútorom vo veci dlžníka (povinného) W. B. pod sp. zn. súdneho exekútora Z. XXXXX/XXXX. Súd však v primeranej lehote od prijatia tejto žiadosti nerozhodol o nej podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného v čase podania žiadosti napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si rozsiahlejšiu spoluprácu s účastníkmi konania. Exekučný súd rozhodol o žiadosti až dňa 02.02.2009 rozhodnutím o poverení. Došlo k omeškaniu viac ako X mesiacov. D. tak vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jej činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. D. vynaložila v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému vo výške 70,00 €, na udržiavanie a správu informačného systému vo výške XX,XX € a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde vo výške 15,00 €, t.j. celkovo suma XXX,XX €. Žalobkyňa poznamenala, že výška hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčísliť len s nepomernými ťažkosťami. S. škoda pozostáva zo škody spočívajúcej v administratívnych, funkčných a mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca. Vyčíslenie vychádza z účtovnej agendy, pričom z dôvodu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií nie je možné korešpondenčne predložiť účtovné doklady, resp. pracovné a obchodné zmluvy. D. si žalobkyňa uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu, že samotné konštatovanie porušenia

práva na rozhodnutie v stanovenej lehote bez zbytočných prietahov nepovažovala za dostatočné zadostučinenie vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobkyne, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jej pohľadávky a došlo aj k vyvolaniu nasledovných rizík neskorým ukončením procedúry: a) k zániku povinného; b) k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a c) k insolvenčii povinného. P. ďalšie dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy uviedla neexistenciou akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, zbytočným omeškaním vzniknutého zániku plánovaných podnikateľských aktivít žalobkyne a vzniku neistoty v plánovaní ďalších jej podnikateľských postupov a aktivít. Žalobkyňa si uplatňovala primeranú náhradu nemajetkovej ujmy podľa doterajších rozhodnutí U. súdu SR v priemernej výške 660,00 € za rok, čo je 55,00 € za mesiac. V prejednávanej veci žiadala náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 275,00 € (275,00 € : 55,00 € = omeškanie exekučného súdu v trvaní 5 mesiacov). Žalobkyňa podľa ustanovenia § 15 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len "Zákon č. 514/2003 Z.z.") písomnou žiadosťou požiadala žalovanú o predbežné prerokovanie jej nároku na náhradu škody, avšak do podania žaloby žalovaná pozitívne nereagovala. Žiadala aj náhradu trov konania.

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 30.04.2013 č. k. XXC/XXX/XXXX-XX bola žaloba zamietnutá a žalovanej nebola priznaná náhrada trov konania.

Uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.05.2014 č. k. 6Co/556/2013-43 bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dôvodom na zrušenie rozsudku okresného súdu bola vada konania spočívajúca v nespĺnení povinnosti podľa § 120 ods. 4 O.s.p., ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvého stupňa týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných O.s.p. a porušil ich právo na spravodlivý súdny proces v intenciách čl. 48 ods. 1 Ústavy SR. V závere dodal, že v novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

Po vrátení veci okresný súd nariadil termín pojednávania na deň 26.08.2014 s tým, že si v rámci doručovania predvolania splnil poučovaciu povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Účastníci konania sa na pojednávanie nedostavili, hoci boli riadne a včas predvolaní. Svoju neúčasť ospravedlnil len žalovaný. Žalobkyňa žiadala pojednávanie zrušiť z dôvodu porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu a namietala opätovnú zaujatosť tunajšieho súdu. Poukázala na podanie ústavnej sťažnosti voči rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne o tom, že zákonná sudkyňa v tejto veci nie je vylúčená z jej pojednania a rozhodnutia. Z nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 12.09.2013 sp. zn. II. ÚS 436/2013-11 však bolo zistené, že o sťažnosti žalobkyne bolo už rozhodnuté tak, že bola odmietnutá pre nedostatok právomoci Ústavného súdu SR. Súd preto na námietku zaujatosti z tých istých dôvodov, o ktorej už bolo rozhodnuté odvolacím súdom, podľa § 15a ods. 4 O.s.p. neprihliadal. Súd tak dôvod neúčasti žalobkyne na pojednávaní neuznal za ospravedlniteľný. Pri tom účasť účastníka konania na pojednávaní je jeho právom, ktoré v danom prípade nebolo využité. Súd posudzoval žiadosť žalobkyne o odročenie pojednávania v súvislosti s uplatňovaným procesným právom a ak sa žalobkyňa na pojednávanie nedostavila a nepresvedčila sa tým, či súd vyhovie alebo nevyhovie jej žiadosti o odročenie, musí znášať sama aj následky svojej neprítomnosti. Preto súd vec podľa § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov, pričom prihliadol na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Žalovaná vo vyjadrení k žalobnému návrhu žiadala tento v celom rozsahu zamietnuť, pretože žalobkyňa nepreukázala splnenie základných zákonných podmienok potrebných na priznanie náhrady škody podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. Poukázala na nedostatky žaloby, spočívajúce v tom, že žalobkyňa nedokázala uviesť ani len spisovú značku príslušného exekučného konania (i keď v exekučnom konaní bola v postavení oprávnenej), chýbali v nej relevantné údaje ako dátum doručenia podania na súd a dátum, kedy sa žalobkyňa dozvedela o vzniku škody a odkazom na príslušný exekučný spis prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd, hoci dôkazné bremeno má znášať sama. Žalobkyňa neoznačila titul nároku na náhradu škody, pričom uvádza rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, čo by bolo možné vysvetliť ako nesprávny úradný postup ale zároveň namieta nesprávny postup v podobe prietahov. Preto nie je zrejmé, či si žalobkyňa uplatňuje nárok na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu pre prietahy, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o

poverenie na vykonanie exekúcie alebo z dôvodu nerozhodnutia súdu v zákonom stanovenej lehote. Čo sa týka prietahov, žalobkyňa neuvádza žiadne kroky, ktoré podnikla na odstránenie neželaného stavu, t.j. napr. či využila možnosť podania sťažnosti predsedovi súdu na zbytočné prietahy v konaní, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti, pričom žalovaná má za to, že všeobecnému súdu neprislúcha posudzovať prietahy v konaní. Žalovaná tiež poukázala na to, že žaloba bola podaná na súde skôr, ako uplynula 6-mesačná lehota na predbežné prerokovanie písomného nároku na náhradu škody, stanovená v § 16 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z., keď poškodený má právo domáhať sa náhrady škody až po uplynutí týchto 6 mesiacov od prijatia jeho žiadosti (prvé žiadosti žalobkyne o predbežné prerokovanie nárokov na náhradu škody boli doručené žalovanej dňa 23.04.2012), preto je nárok na súde predčasne uplatnený. Žalovaná poukázala na to, že napriek výzve na doplnenie žiadosti žalobkyňa neposkytla nijakú súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmarila akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať oprávnenosť jej nároku na náhradu škody, a preto žalovaná ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a/ Zákona č. 514/2003 Z.z. nárok žalobkyne nepovažuje za predbežne prerokovaný. Zákon č. 514/2003 Z.z. zároveň ustanovuje všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci: 1/ nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Žalovaná poukázala tiež na to, že z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2011 a z ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku vyplýva, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí o exekučnom titule, ktorým je rozhodnutie rozhodcovského súdu, čo znamená, že akýkoľvek nárok žalobkyne, vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15-dňovej lehote v namietaných exekučných konaniach začatých po 01.06.2011 (účinnosť novely Exekučného poriadku podľa Zákona č. 102/2011 Z.z.), nemá oporu v zákone. Pred 01.06.2011 ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku znelo "vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených". Pri tom v dôvodovej správe k novelizovanému ustanoveniu § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku je uvedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky ako zákonodarný zbor. Skutočnosť, že sa do formulácie vložili slová "rozhodnutí rozhodcovských súdov" predstavovala explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto zákonného ustanovenia. Preto argumentácia žalobkyne je v interpretácii toho, čo zamýšľal zákonodarca, nepravdivá a ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku sa pred 01.06.2011 aplikovalo aj na rozhodcovské rozsudky. Žalovaná poukázala na judikatúru Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/02, ktorá konštatuje: "Pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem "zbytočné prietahy" obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00)". Z uvedeného jasne vyplýva, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamena automaticky prietahy v konaní. Pri tom zo skutkových okolností týkajúcich sa rozhodovania exekučného súdu o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úpravu najmä s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu tzv. spotrebiteľských zmlúv. Vzhľadom na to, že žalobkyňa poukázala aj na prietahy v konaní, žalovaná odkázala na ustanovenie § 9 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. (v znení Zákona č. 412/2012 Z.z.), kde je explicitne uvedené, z čoho je možné výlučne vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v zbytočných prietahoch v konaní. Žalobkyňa si v tomto smere nespĺnila povinnosť tvrdenia ani povinnosť ich preukázania a žalovaná vzhľadom na vyššie uvedené nepovažuje existenciu prietahov v konaní za preukázanú. Navyiac má za to, že súd konajúci o náhrade škody by mohol pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prietahov v konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované predsedom súdu či Ústavným súdom SR (v tejto súvislosti žalovaná dala do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 03.10.2012 sp. zn. I. ÚS 476/2012). Zároveň v súlade s ustanovením § 19 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. žalovaná vzniesla námietku premĺčania všetkých uplatnených nárokov, v ktorých k nesprávnemu úradnému postupu malo dôjsť v období pred 23.04.2009 z dôvodu uplynutia zákonom stanovenej 3-ročnej premĺčacej doby na uplatnenie práva. Žalobkyňa sa v žalobe okrem iného domáha náhrady materiálnej škody v paušálnej sume 125,00 €. Pre úspešné uplatnenie

nároku podľa § 17 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. je však nevyhnutné preukázať existenciu škody, ktorú žalobkyňa nepreukázala, a preto nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické. Žalobkyňa v žalobách neuvádza, či predmetné vecné náklady predstavujú skutočnú škodu alebo ušlý zisk. Žalovaná má za to, že žalobkyňa neunesla bremeno tvrdenia tým, že nekonkretizovala, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk a zároveň zastáva názor, že žalobkyňou uvedenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného ani za ušlý majetkový prospech, a teda logicky nie je možné domáhať sa ich náhrady podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. Od povinnosti riadne škodu preukázať neodbremeňuje žalobkyňu ani množstvo podaných žalôb, ťažkosti pri jej vyčíslení a preukázaní, ani ochrana osobných údajov, obchodného tajomstva či dôverných informácií, ktorými žalobkyňa odôvodňuje nesplnenie dôkaznej povinnosti. Tiež žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. K tomu žalovaná uviedla, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany ústavného súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy je nesprávna úvaha. Navyše pri rozhodovaní Ústavný súd SR vychádza aj z významu sporu pre žalobcu a prihliada aj na to, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. V druhom rade žalovaná poznamenala, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba (na tento aspekt poukazuje samotná judikatúra v rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011). Žalobkyňa poukázala aj na zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov, ale tieto nie sú bližšie konkretizované. Taktiež nespresnila, v čom a ako situácia ovplyvnila jej ďalšie podnikateľské postupy. Zároveň zjavne opomenula, že pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie práva nie je dostatočným zadosťučinením. Uvedené zo žalôb ale nevyplýva a z toho dôvodu žalovaná nemá za preukázaný vznik nemajetkovej ujmy, ako ani to, že by sa mala poskytovať náhrada v peniazoch. Žalovaná poukázala na ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 17 ods. 2, ods. 3 Zákona č. 514/2003 Z.z., pričom so zohľadnením uvedených ustanovení nie je možné priznať žiadnu náhradu nemajetkovej ujmy ani za situácie, ak by boli splnené predpoklady zodpovednosti za škodu. V tejto súvislosti nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, a to pri zohľadnení podnikateľskej činnosti žalobkyne, povedomí, ktoré má žalobkyňa v súvislosti s podnikaním vytvorené, pričom v posledných rokoch všetky zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľov a je všeobecne známe, že potrebu ochrany práv spotrebiteľov podmienila najmä činnosť žalobkyne na trhu spotrebiteľských úverov. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť č. JUST/A3/RM/kb D (2010) 1360 adresovaný stálemu predstaviteľovi SR pri Európskej únii, v ktorom Európska komisia poukázala na to, že v súvislosti s podnikaním žalobkyne dostala sťažnosti od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov, v ktorých sa poukazovalo na neprijateľné podmienky u žalobkyne, súvisiace najmä s nákladmi na úver vo výške takmer 100 %, ktoré tvoria poplatky na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere, sankcie pri nesplnení záväzku vo výške 91,25 % ročne a pod. Žalobkyňa je vnímaná verejnosťou ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. S prihliadnutím na charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobkyne považuje žalovaná za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ak si žalobkyňa uplatňuje náhradu škody voči štátu, ktorá mala vzniknúť práve pri negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobkyne. Z ustanovení § 5 ods. 1 a § 9 ods. 4 Zákona č. 514/2003 Z.z. je zrejme, že pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. je nevyhnutné preukázať taktiež príčinnú súvislosť medzi týmito zložkami. Podľa ustálenej súdnej praxe príčinná súvislosť je priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok), pričom vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušený; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti nemožno podľa žalovanej tvrdiť, že žalobkyňi vznikla škoda postupom okresného súdu. V zhrnutí svojho vyjadrenia žalovaná uviedla, že žalobkyňa nepreukázala, že by činnosťou súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázala vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, a tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom. Žalovaná má skôr za to, že stav, v ktorom sa žalobkyňa ocitla, si zavinila sama spôsobom vykonávania podnikateľskej činnosti a pasivitou pri obhajovaní svojich práv. Žalovaná si uplatnila nárok na náhradu trov konania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením žaloby, obsahu exekučného spisu Okresného súdu Trenčín v predmetnej exekučnej veci, najmä žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie

exekúcie, poverenia na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora, pričom zistil tento skutkový stav veci:

Okresnému súdu Trenčín bola dňa 12.01.2009 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava (žalobkyne) proti povinnému: B. W., A. D., P. R. XX/XX, pre vymozenie 61.240,00 Sk (2.032,80 €), istiny s príslušenstvom. Spisová značka súdneho exekútora bola Z. XXXXX/XXXX. Návrh na vykonanie exekúcie bol spísaný pred súdnym exekútorom zápisnicou dňa 06.12.2008.

Okresný súd Trenčín dňa 02.02.2009 poveril podľa § 45 ods. 1 Exekučného poriadku vykonaním exekúcie na základe vykonateľného rozhodnutia Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave zo dňa 26.08.2008, č. k.: Rozs. SRS č. k. SR 07809/08, vo veci oprávnenej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava, proti povinnému: W. B., A. D., P. R.Š. XX/XX, na vymozenie uloženej povinnosti zaplatiť sumu 2.032,80 € s príslušenstvom spolu s trovami predchádzajúceho konania vo výške 413,83 € a trovami exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Záhradnícka 62, Bratislava. Uvedenému povereniu bolo pridelené číslo: XXXX*XXXXXX. Spisová značka exekučného konania bola XXEr/XX/XXXX.

Od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do vydania poverenia exekučným súdom na vykonanie exekúcie uplynulo 21 dní.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ Zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 veta prvá a druhá pred bodkočiarkou Zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 9 ods. 4 Zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 Zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na:

- a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b/ závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v čase podania predmetnej žiadosti (t.j. do 31.05.2009) podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade
c/ notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila;
d/ vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku účinného v čase podania predmetnej žiadosti (t.j. do 31.05.2009) exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v čase podania predmetnej žiadosti (t.j. do 31.05.2009) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Žalobkyňa v žalobe poukazovala na to, že v exekučnom konaní je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. V danej veci žalobkyňa odôvodňovala nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia a v bezdôvodnej nečinnosti (zbytočnými prietahmi) v konaní, keď exekučný súd konal nesústredene a poverenie na vykonanie exekúcie vydal v omeškaní viac ako 5 mesiacov (v žalobe bola táto doba nečinnosti ďalej spresnená na 163 dní).

Súd, viazaný dispozičnou zásadou, konkrétne žalobou (§ 153 ods. 2 O.s.p.), žalobnými tvrdeniami (§ 79 ods. 1 O.s.p.) a inými tvrdeniami (§ 101 ods. 1 O.s.p.) o právne významných skutočnostiach, z ktorých žalobkyňa vyvodzovala uplatnený nárok, dospel po vyhodnotení vykonaného dokazovania k záveru, že nie je právne dôvodné priznať uplatňované peňažné plnenie (majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu) na žalobkyňou tvrdenom skutkovom základe.

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je kumulatívne splnenie 3 základných predpokladov: 1/ nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Nesprávny úradný postup je definovaný v ustanovení § 9 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. a podľa konkrétnych okolností bolo potrebné správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup smeroval.

Je nepochybné, že exekučný súd v konaní pod sp. zn. 62Er/35/2009 bol povinný udeliť (vydať) poverenie v lehote 15 dní od doručenia žiadosti, teda od 12.01.2009, a napriek tomu súd udelil (vydal) poverenie až dňa 02.02.2009. Bolo teda nesprávne tvrdenie žalobkyne, že došlo k omeškaniu viac ako 5 mesiacov, presnejšie 163 dní. K tomu súd nutne poznamenáva, že žalobkyňa v žalobe výslovne poukázala len na tú skutočnosť, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 02.02.2009. Z obsahu spisu exekučného súdu je zrejmé, že návrh na vykonanie exekúcie bol spísaný splnomocneným zástupcom oprávneného (žalobkyne) pred súdnym exekútorom dňa 06.12.2008. Napriek tejto skutočnosti (vedomosti žalobkyne, že žiadosť o udelenie poverenia mohol súdny exekútor podať až po 06.12.2008) žalobkyňa tvrdila, že došlo k oveľa dlhšiemu omeškaniu exekučného súdu. Na tomto mieste súd tiež nutne poznamenáva, že súdny exekútor doručil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 12.01.2009, t.j. po lehote uvedenej v ustanovení § 44 ods. 1 Exekučného poriadku účinného v čase podania predmetnej žiadosti, ktoré porušenie nemožno vzťahovať na nečinnosť exekučného súdu, nakoľko lehota 15 dní na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie začína plynúť dňom doručenia takejto žiadosti exekučnému súdu.

V posudzovanom prípade pri hodnotení zbytočných prieťahov v konaní je významná aj tá skutočnosť, na ktorú súd prihladal, a to s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 520/2012, že žalobkyňa pred okresným súdom iniciovala značne vysoký počet exekučných konaní (ide o stovky až tisíce exekučných konaní - návrhov v typovo obdobných veciach). Ústavný súd SR konštantne judikuje, že zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát, zodpovednosti za zbytočné prieťahy v konaní. Prieťahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie. Ústavný súd však konštatuje, že dávnu judikatúru vytvoril po vzore Európskeho súdu pre ľudského práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných prieťahov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda o situácie, keď jeden navrhovateľ stovkami až tisíckami svojich podaní prispel k zaťaženosti súdu a týmto k dlhšej dobe rozhodovania. V prípadoch, keď jediná spoločnosť iniciovala konanie v stovkách až tisíckach typov o obdobných veciach, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prieťahov a v záujme ochrany práv a slobôd iných. Túto skutočnosť je teda potrebné zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti vecí, o ktorej súd koná a kritériá správania žalobkyne ako účastníka súdneho konania. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri, resp. štyri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť vecí, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníkov súdneho konania (2), postup samotného súdu (3) a význam veci pre účastníka (4). In concreto tak ústavný súd túto skutočnosť musel zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti vecí/vecí (referenčným vzťahom na špecifiká prípadov nie je jedna vec sťažovateľky, ale jej typovo rovnaké veci pred konkrétnym súdom), o ktorej/ktorých súd koná, a kritéria správania sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania. Povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní sťažovateľky ipso facto zvyšuje faktickú zložitnosť vecí/vecí z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sťažovateľky. V takýchto prípadoch je možné akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Je možné konštatovať, že povinnosťou súdu je vysporiadať sa so všetkými návrhmi žalobkyne, čo sa nevyhnutne dostalo do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prieťahov a v primeranej dobe aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu. V rámci kritérií a významu veci pre žalobkyňu je možné konštatovať, že v danom prípade nejde napríklad o osobno-statusový spor, pracovný spor či spor pre žalobcu inak existenčný.

Súd poukazuje na to, že nie každý prieťah v konaní možno vyhodnotiť ako zbytočný. Ústavný súd SR vyslovil názor, že porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (IV. ÚS 471/2012). Ďalej je nutné zdôrazniť, že súd vo svojej rozhodovacej činnosti na zákonom ustanovené lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky konkrétne okolnosti posudzovanej veci. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02, IV. ÚS 440/2012). Ústavný súd tiež uviedol, že pojem "zbytočné prieťahy" obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne pojem v "primeranej lehote" obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho - ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 70/02).

Vzhľadom k vyššie uvedenému súd dospel k záveru, že postupom exekučného súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v prieťahoch v konaní. Ak tento základný predpoklad zodpovednosti za škodu nebol naplnený, tak žalobkyňi nevzniklo právo na náhradu škody z takto uplatňovaného dôvodu.

Pokiaľ chýba nesprávny úradný postup, je bez právneho významu preskúmať ostatné podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorými sú vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Len na okraj preto súd len poznamenáva, že žalobkyňa tiež nepreukázala vznik škody (majetkovej ujmy), keď vyúčtované režijné náklady nemôžu byť považované za faktickú škodu, pretože sú vynakladané na celkovú podnikateľskú činnosť žalobkyne, ktorá je podnikateľským subjektom, a preto náklady

vynakladané v príčinnej súvislosti s realizáciou predmetu jej obchodnej činnosti nemožno považovať za škodu. Podnikateľ musí znášať aj podnikateľské riziko, ktorým môže byť nepochybne aj ekonomický neúspech obchodných prípadov. Žalobkyňa nepreukázala ani splnenie zákonných podmienok podľa § 17 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. na náhradu nemajetkovej ujmy. V žalobe totiž vychádzala len z predpokladov, nepredložila žiadne dôkazy, ani konkrétne tvrdenia, nezdôvodnila, aká nemajetková (morálna) ujma jej vznikla, vzhľadom na subjekt žalobkyne, ktorý je právnickou osobou, neozrejmla závažnosť ujmy, závažnosť následkov. Je tiež nepochybné, že žalobkyňa naďalej vykonáva svoju podnikateľskú činnosť. Súd zdôrazňuje, že pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie a pod. sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže náhradu si uplatňuje právnická osoba (pozri rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011). Taktiež je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa ako podnikateľský subjekt uzatvára obdobné zmluvy s množstvom dlžníkov - spotrebiteľov. Z činnosti súdu je známe množstvo úverov, ktoré žalobkyňa ako nebankový subjekt poskytla, ako i výška zmluvných úrokov, pokút a pod. Príjmy žalobkyne z týchto úverov v porovnaní s občasným neúspechom v rámci bežného podnikateľského rizika nemôžu mať veľký ekonomický dopad na žalobkyňu a jej ďalšiu existenciu. Súd taktiež nezistil, že by v danej exekučnej veci žalobkyňa využila nejaké právne prostriedky do udelenia (vydania) poverenia, a teda, že by chcela zvrátiť ten stav, v ktorom pocítovala neistotu, frustráciu a pod. Toto je tiež jeden z aspektov, na ktorý musí súd prihliadať. Tvrdená škoda nemá bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť s rozhodnutím exekučného súdu, tvrdenými prietahmi. Žalobkyňa nepreukázala, že bez vydania rozhodnutia exekučného súdu, bez tvrdených prietahov exekučného súdu, by nebolo došlo k vzniku tvrdenej škody.

Vzhľadom k vyššie uvedenému súd považoval žalobu v celom rozsahu za nedôvodnú. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní toho, kto neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané (resp. toho, kto neuniesol dôkazné bremeno). Preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol (výrok I.).

Pokiaľ ide návrh žalobkyne na vykonanie listinného dôkazu - znaleckého posudku na preukázanie výšky škody, ktorý dňa 11.06.2014 predložil súdu prostredníctvom súdnej správy (Spr 703/2014), súd tento dôkaz v konaní nevykonal, nakoľko z výsledkov dokazovania mal dostatok podkladov pre meritórne rozhodnutie a tiež s poukazom, že do obsahu základného práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonaným dôkazom, ktoré účastník konania pred súdom navrhol, nepatrí povinnosť súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy, pretože princíp voľného hodnotenia dôkazov v konaní pred súdom v spojení so zásadou spravodlivého rozhodnutia o veci súdu umožňuje vykonať len dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia k takémuto rozhodnutiu vedú. Navyše znalecký posudok by mal preukázať správnosť skutkových tvrdení žalobkyne a nemôže ich nahrádzať. Tvrdenia žalobkyne o škode sú všeobecné po skutkovej stránke, sú vyjadrené len výslednou sumou, bez skutkovej a matematickej špecifikácie. Neexistujúce všeobecné tvrdenia preto nemožno znalecky ani inak preskúmať. Už v čase podania žaloby bolo povinnosťou žalobkyne produkovať všetky tvrdenia a dôkazy (§ 79 ods. 1, ods. 2 O.s.p.).

Ak žalobkyňa ďalej žiadala o vydanie medzitýmneho rozsudku, je potrebné zo strany súdu poznamenať, že súdne rozhodnutie predstavuje základný procesný úkon súdu, postavený na ústavnoprávnom princípe rozhodovacieho oprávnenia súdu autoritatívne určiť, čo je v danom konkrétnom prípade právo a ako sa subjekty práva majú správať. Rozsudkom rozhoduje súd o veci samej a o celej prejednávanej veci (§ 152 ods. 1 veta prvá a ods. 2 veta prvá O.s.p.), t.j. v prejednávanej veci na základe predmetu konania o náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Nemožno teda pripustiť úvahu súdu v prejednávanej veci o vydaní len čiastočného rozsudku ako určitej výnimky zo zásady povinného vyčerpania celého predmetu konania tak, ako je pravidlo obsiahnuté v druhej vete ustanovenia § 152 ods. 2 O.s.p.

Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania žalovanej, je potrebné poznamenať, že súd skúma premlčanie len u existujúceho nároku a v danom prípade nárok žalobkyne na náhradu škody nebol preukázaný. Preto súd na námietku premlčania žalovanej neprihliadal.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. súd úspešnej žalovanej nepriznal náhradu trov konania proti neúspešnej žalobkyne, pretože žiadnu nevyčísliť a z obsahu spisu jej žiadne trovy konania ani nevyplynuli (výrok II.).

Podľa § 224 ods. 1, ods. 3 O.s.p. (s prihliadnutím na § 151 ods. 1, ods. 2 O.s.p.) v odvolacom konaní úspešnej žalobkyne nepriznal súd náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalovanej, pretože žiadnu nevyčísliť a z obsahu spisu jej žiadne trovy odvolacieho konania nevyplynuli (výrok III.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov. Ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 a § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, možno odôvodniť tým, že:

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
- rozhodol vylúčený sudca
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhované dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť v konaní preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej)
- odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O.s.p.).